

אור הנר

עורך: נדיה אטון

דבר העורך

"ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח"

כשליבה מרוסק לרסיסים, יצאה האם לרחוב הסואן כשילדה הקטן על ידיה. שום סיכוי לא היה לה בעולמה לרכוש את התרופה היקרה לרפואת בנה. ולפתע, זיק של תקווה ניצת בעיניה. היא החישה צעדיה בהחלטיות לעבר בית המרקחת, שם גוללה בפני הרוקח את מר גורלה כאלמנה, את מצבה הכלכלי הגרוע, ואת העובדה כי חיי בנה הפעוט נתונים כרגע לתרופה היקרה.

לא תרומה היא ביקשה, אלא הציעה כי בתמורה לתרופה שתקבל, היא תעסוק בניקיון בית המרקחת במשך תקופה - עד שתשלים את דמי התרופה, והרוקח אכן הסכים.

בידיים רועדות, היא נטלה את הבקבוק ועשתה בהתלהבות צעדים מהירים לעבר ביתה, שם תכננה להעניק לבנה את התרופה היקרה. במהלך ריצתה לעבר הבית, נתקלה באיזה גוי מפחיד חסון וגבוה, שהטיל את אימתו על כל מי שעבר לידו. פחד איום נפל עליה -

ובתגובה אינסטינקטיבית, לפתה באצבעותיה את הבקבוק היקר בחוזקה. הגוי, שהבחין ביהודייה השומרת מכול משמר את בקבוק המשקה, חטף אותו מידיה והחל לוגם. משהבחין בטעם המר, השליך וניפץ את הנוזל היקר לקרקע. כך נלגד עיניה ראתה את התרופה הגורלית מתנפצת לרסיסים. אומנם האמא לא התייאשה, בלב שבור ובנפש עייפה, שבה לבית המרקחת. מאחורי הדלפק, לא פגשה את מיטיבה הקודם אלא אדם אחר. היא החלה לגולל את קורותיה - ושוב חזרה והציעה להשתעבד לזמן כפול של ניקיון תמורת בקבוק נוסף. "אינני מבין כיצד קיבלת את התרופה בפעם הראשונה", מחה

האיש. "אני כאן הוא בעל הבית והרוקח שהיה כאן לפני כשעה לא קיבל שום רשות לעשות את העסקה בראשונה".

האם הבוכייה המשיכה לדבר על ליבו של בעל הבית, ועל מנת להוכיח את אמיתות דבריה, שלפה מתיקה את שברי הבקבוק שהטיח הגוי בקרקע והציגה אותו בפני הרוקח.

הוא הביט בבקבוק השבור, ולפתע נעשה חיזור. מילותיו נעתקו מפיו. לאחר שהתאושש קמעא, נטל מהמדף תרופה חדשה, הגיש לאם ואמר: "קחי בקבוק חדש, את פטורה מכול עבודת ניקיון, הריני מעניק לך את התרופה ללא כל תמורה".

לפליאת האם, הסביר הרוקח כי האיש שעמד כאן לפני כשעה, טעה ונתן תרופה שאילו היה הפעוט לוגם, בוודאי שהיה נופח את נשמתו.

עלינו לדעת ולהאמין כי כל מה שעובר עלינו הוא לטובתנו, ואפילו אם אנו לא רואים ולא מרגישים את זה עכשיו. יהי רצון שנזכה להגיע לאמונה השלימה הזו אמן, בברכת שבת שלום ומבורך.

בפרשתנו לומדים אנו על ההצלחה שהייתה ליוסף הצדיק בבית פוטיפר, עד כדי כך שהיה האחראי על כל ביתו של פוטיפר.

מקשה הגאון הקדוש ה"כתב סופר" זי"ע (שו"ת כת"ס או"ח סי' כ"ז) על דברי הגמרא (שבת ל:) 'אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה'. וכי מעשה הקב"ה כמעשה בשר ודם שמתרחק ממי שפניו זועפות ולבו נשבר בקרבו, אדרבה, הרי הקב"ה רואה כל צרה וצרה של כל יהודי באשר הוא, ומדוע אין השמחה שורה אלא על מי שנמצא בשמחה?

והסביר ה"כתב סופר": כי מי שהוא בשלימות האמונה לא יכאב לבו ולא תתבלבל מחשבתו אם יבואו עליו אחד מהמקרים והצרות. ומי שכואב ונאנח ומצטער יש בו חסרון אמונה ובטחון. על כן אמרו חז"ל 'אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה' - במי ששמח לבו על ידי שבטוח הוא בה' כי מה שהוא עושה לטובה, אף על פי שאינו רואה איך ומה. וממשיך ה'כתב סופר', וזהו אומרו ויהי ה' את יוסף - שאף בעת הצרה, השרה ה' שכינתו עליו. ומדוע, הרי אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה?

ומתוך: משום שיוסף הצדיק תמיד היה בשמחה, גם בתוך כל הצרות, וזה על ידי שהחשיב את עצמו איש מצליח, שהאמין בה' שזה שהוא נמכר לעבד בבית של פוטיפר יבוא יום והוא יגלה שזה לטובתו, וממילא קיבל הכל באהבה ובשמחה, ולכן, ויהי ה' את יוסף, שהשרה עליו את שכינתו.

כל אדם שיש לו אירוע, סוגר צלם. כשמגיע הצלם לצלם את בני משפחה מבקש מהם: "עמדו כך, שבו כך, ועוד פעם תעמדו ועוד פעם תשבו. באופן זה ובאופן אחר, ועוד כהנה וכהנה... תוך כדי כך יאבדו בני המשפחה את הסבלנות... ואומרים לו: "למה

אתה משגע אותנו? תניח לנו". אך הוא ממשיך בשלו. וכל כך למה... כי תמונות אלו לא נועדו לשעתן אלא לתמיד, ועל כן מן ה'הכרח' לצלם ככל היותר בשלל אופנים, ואף אם כרגע נגמרו לו העצבים אך לאורך זמן הכל כדאי... כיוצא בדבר ייאמר, פעמים שאדם חושב לעצמו כל כך הרבה נסיונות אני עובר ל"ע, מה צורך יש להעמיד אותי בעוד נסיון... אך ידע כי זמנים אלו הם הם העומדים לו לזכרון נצח נצחים... ולטובתך ולהנאתך הוא כל אותם 'תמונות' משום שהם יעמדו באלבום... (באר הפרשה)

סיפר הרב משה שרר זצ"ל: "אבי נפטר בעודי פעוט. אמי, שגידלה אותי לבדה, הייתה חסרת אמצעים - וגדלנו בעניות גדולה". יום אחד התעוררתי כשאני קודח מחום. אמי נטלה אותי בזרועותיה והחישה צעדיה לרופא. לאחר בדיקה מעמיקה, בישר הרופא בצער כי מצבי קשה ביותר והסיכוי היחיד לרפואת הילד היא תרופה יקרה מאוד ששמה 'אנטיביוטיקה'. באותם ימים, מחיר אנטיביוטיקה עמד על מאות דולרים לבקבוק.

פרשת וישב

דבר תורה לסעודה ראשונה

"אלה תלדות יעקב יוסף"

הצדיק רבי מנחם מנדל מרימנוב השמייע פעם באוזני חסידיו: כל אדם בישראל נקרא בשם "יעקב", ועל כל אחד ואחד אומרת התורה: "אלה תלדות יעקב", ומה הם התולדות? "יוסף" - שלא יעמוד במקום אחד, אלא יוסיף בהתמדה תורה ומצוות ומעשים טובים, וילך מחיל אל חיל בעבודת ה'. כי עמידה במקום אחד היא נסיגה, ומקום שאין עליה והתקדמות, שם יש ירידה...

הלכות שבת

מי שהתקרב בשבת לדלת הנפתחת על-ידי עין אלקטרונית, או על-ידי דריכה על משטח שלפניה, ועשה כן מחוסר ידיעה שהדבר גורם לפתיחת הדלת, ואם יכנס לבנין יגרום לסגירת הדלת דבר הנעשה גם כן על-ידי פעולה חשמלית, יקרא לגוי שיעמוד במקומו, או שיעמיד שם איזה חפץ גדול כמו כסא וכדומה, ואז יוכל להכנס לבנין. ואם אין שם גוי או איזה חפץ להעמיד במקומו, המיקל להכנס לבנין יש לו על מה שיסמוך, (דבמקום כבוד הבריות כעין זה, ומניעת עונג שבת וכו' הסומך על דברי בעל הערוך הסובר דפסיק רישיה דלא ניחא ליה שרי אף במלאכה דאורייתא, יש לו על מה שיסמוך). והחכם עיניו בראשו צריך להסדיר את הדבר על הצד הטוב ביותר מערב-שבת, כדי שלא יבוא לידי מכשולים כאלה. (ילקוט יוסף שבת).

דבר תורה לסעודה שנייה

אור החיים הקדוש

"ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו עוד שנה אותו"

תמה האור החיים הקדוש: היאך יוסף לא הרגיש שסיפור החלומות המעידים על גדלותו לגבי אחיו יגרום לשנאה וקנאה. הרי ידע שהוא שנוא בעיניהם (בראשית רבה פרשה פ"ד). וידע גם שיגרום להם עוגמת נפש שבסופו של דבר יצטרכו להשתחוות אליו, ומה התועלת לצערם? ותיירץ האור החיים הקדוש שלושה תירוצים: א. שכוונת יוסף הייתה להודיע להם כי מהשמים העלוהו למעלה, ומעשה יעקב שנתן לו כתונת פסים הוא בהסכמת העליונים, כך יחדלו לשנוא אותו. ב. יוסף חשב כיוון שהם ידעו שלבסוף יצטרכו להשתחוות לפניו יזהרו מלשנוא אותו, פן ינקום בהם בעת שיעלה במעלות השלטון, לכן החליט לספר להם על החלום. ג. יוסף סיפר להם על החלום כדי לקרב את הלבבות. שהרי מובא בגמרא ברכות (נ"ה): כל החלומות הולכים אחר הפה. וביאר רבנו אשר שילך אצל אוהביו שיפתרו לו את החלום. ולכן חשב יוסף שהשבים יבינו מעצמם שבכך שמספר להם חלומותיו יבינו שהוא מחשיבם כאוהביו וליבו שלם עימם, וכך הם יחזירו לו אהבה.

הלכות בשר וחלב

סיר שהרתיחו בו חלב ביום א' בבוקר, וביום שני בבוקר טעו ובישלו בו בשר, ויש ספק אם עברו 24 שעות משעה שהחלב הרוחת היה בקדרה, יש להתיר התבשיל. (שו"ת יביע אומר חלק י' דף שיח טור א').

דבר תורה לסעודה רביעית

הלכות טבילת כלים - המשך

יברך קודם טבילת הכלי, שיהיה עובר לעשייתו, ואם מטביל את הכלים בתוך המקוה המיועד לטבילה לרבים (שיש בו זוהמא), יצא מחוץ לאחר ויברך, ויזדרז להטביל מיד. ואם מטביל בבור המיוחד לטבילת כלים, אם המים שם עכורים יתרחק ד' אמות יברך ויזדרז להטביל מיד. (הליכו"ע ח"ז עמוד רנד).

כלי שיש בו ספק אם חייב בטבילה או לא, יטביל עמו כלי אחר שחייב בטבילה בודאי, ויברך על טבילת כלים. ואם אין תחת ידו כלי הצריך טבילה ודאי, יטביל הכלי הספק בלי ברכה. (הליכו"ע ח"ז עמוד רנה).

כלי סעודה המיוצרים בארץ ישראל, ונמכרו לבעל חנות-כלים שהוא קראי, או מחלל שבת בפרהסיא, הקונה מהם כלים אלה, מן הדין אין צריך להטבילם, אם הכלים הם תוצרת בית חרושת של ישראל. ואם רוצה להחמיר להטבילם אסור לו לברך עליהם.

דבר תורה לסעודה שלישית

הבן איש חי

"ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו... לכו ונמכרנו לישמעאלים" "תניא ר' מאיר אומר כל המברך את יהודה שאמר 'מה בצע כי נהרג את אחינו' הרי זה מנאץ, על זה נאמר 'ובוצע ברך נאץ ה'" (סנהדרין ו:). דברי הגמרא חייבים הסבר, הלא יהודה רצה להציל את יוסף מהריגה, ויעץ עצה טובה למכור אותו, ומדוע נחשב המברך אותו כמנאץ? אפשר לבאר לפי מה שאמרו חז"ל, כי התנאים הקדושים עשרת הרוגי מלכות, היו צדיקים גמורים שאין בהם חטא, ולא נהרגו אלא בשביל מכירת יוסף הצדיק ע"ה, כי נתגלגלו בהם עשרת השבטים, ונהרגו על אשר התחייבו מיתה במכירתו, כנאמר: "וגונב איש ומכור ונמצא בידו מות יומת" (שמות כ"א ט"ז). אם כן, המברך את יהודה ומשבחו על עצתו למכור את יוסף ולהצילו מן המוות, הרי משתמע מדבריו כי לאחר שלא הרגוהו אלא מכרוהו בלבד, שוב לא יתחייבו יהודה והאחים עונש על המכירה, ואולי אף לתת להם שכר על כך. אלא ודאי, גם מכירת יוסף הביאה להם עונש חמור שהתקיים בעשרת הרוגי מלכות, ומי שמברך אותו מנאץ את ה', כיוון שלדבריו חס וחלילה אין משפטו של הקב"ה אמת, ואיך מסר צדיקים וחסידיו עליון להרגם במיתות משונות.

לדפואה שלימה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מידה בת רחל

למזון שלם ברויכל ריי

מכלוף חזיוה
בן איז'ה
חנה בת חפסה
תנצבה

למזון שלם ברויכל ריי

ר' פנחס בן רחל
מאיר בן חנינה
יצחק מאיר
בן מוזל
תנצבה

למזון שלם ברויכל ריי

גרציה לוי
בת מוזל טוב
נית בת רחל
תנצבה

למזון שלם ברויכל ריי

לאה בת
סוליקה רביבו
ז"ל (הי"ד)
תנצבה

"כל השונה הלכות בכל יום..."

שו"ת עם
הרה"ג אהרן נודית

הדלקת נרות חנוכה

שאלה: האם אדם המתארח במלון צריך להדליק נרות חנוכה בברכה בחדרו על אף שהנהלת המלון אינה מתירה הדלקת נרות בחדרים, וכן האם רשאי לטעון שכיוון שעומד אצל הנרות למשך זמן הדלקתם או שמדליקם בתוך ארגז זכוכית מיוחד יהיה מותר, ובמידה ולא, האם רשאי לברך על הדלקת החנוכה בלובי או בפתח המלון?

תשובה: אין לאדם המתארח במלון להדליק נרות חנוכה בחדר המלון ללא רשות ההנהלה. ואף כשעומד ליד הנרות ויש להם ארגז מזכוכית, ראוי ליטול רשות מהנהלת המלון להדליק באופן זה בכדי להדליק בברכה, וכשבעלי המלון אינם מרשים להדליק בחדר אף באופן זה, ידליק בלובי או בפתח המלון, ואם בעל המלון יהודי שמדליק נר חנוכה בלובי בשביל כל אורחי המלון, לדעת הספרדים בתשלום שגובה בעל המלון עבור האירוח פוטר את הדלקת נרות חנוכה של האורחים, וטוב שיקנה לכל האורחים חלק בשמן, ולאחיו האשכנזים שכל אחד מדליק, לא יוצאים ידי חובת הדלקת נרות בהדלקת בעל המלון, אלא צריכים להדליק בעצמם בלובי או בפתח, וכן צריכים לנהוג הספרדים במקרה שבעל המלון גוי או יהודי שלא מדליק נרות חנוכה.

דיון משפחתי עם הרב יצחק זלברשטין

שו"ת עם
הרה"ג בנימין הוהה

הדלקת נרות חנוכה

שאלה: המהדרין להדליק נרות חנוכה בחנוכה מכסף טהור או מזהב האם יש להקפיד שגם הצינורית של הפתילה תהיה מכסף או מזהב.

תשובה: נראה לעניות דעתי שאין צורך בזה כיון שהצינורית היא חלק מהפתילה ואינה הכלי קיבול וכי אפשר להדליק הפתילה עם צינורית בלבד בלי כלי קיבול ודינו שוה לשעוה המכסה את פתיליות הצמר שיהיו עומדים יציבים אף הצינוריות כן שמטרתם להעמיד את הפתילה ישר.

שאלה: מי שאמר על בקבוק שמן זה מיוחד לחנוכה האם הנותר ביום השמיני משמן זה מותר בהנאה או שחייבים לשורפו כשאר שמן מוקצה.

תשובה: אם ייחד את השמן לחנוכה יש לשורפו לאחר החנוכה ואסור ליהנות ממנו וכן אסור להשתונו מחשש שיבא ליהנות ממנו. ואם בסתם הכינו לחנוכה ולא ייחדו אינו נאסר וטוב לעשות תנאי תמיד שהשמן אינו מוקצה למצוותו.

והיא שלחה אל חמיה (בראשית ל"ח, כ"ה). מפאן אמרו, נח לו לאדם שפילוהו לכבשן האש ואל ילביץ פני חברו ברבים (רש"י).

מעשה ששהיה כן היה: ראובן רגיל לפטפט בקול-רם בשעת התפלה וקריאת התורה. המתפללים בקשו ממנו לחדל מדבוריו, אך זה אטם את אזניו ולא שמע להם, והמשיך לדבר ולדבר, ולהפריע לכל סביבותיו.

בשבת אחת הכריז הגבאי: 'עמ'ד ראובן בן פלוני, והיה זה בעלית חמישי. אך ראובן, כהרגלו, היה בלהט הפטפוטים, עד כדי כך שלא שמע שקוראים לו לעלות לתורה, ולא ידע כלל היכן עומדים בקריאה... החליט שכנו שמעון ללמדו לקח, אחת ולתמיד.

מה עשה? - נגש לראובן ולחש באזניו: 'קראו לה לעשות הגבהה!'

נגש ראובן בריזות לספר התורה, ולעיני כל המתפללים הנדהמים, אחז את ספר התורה בידיו, הגביהו ואמר בקול: 'וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל...'

אי אפשר לתאר את עצמת הבושה שפוצחה בראובן כשתפס מה ארע. היה זה, כאמור, במעמד מתפללים רבים שראו בקלקלתו, ובמשך תקופה ארוכה לא יכול היה להרים את עיניו לעבר חבריו. מה שכן, לאחר הספור המביש ההוא, תפס המשוחח את עצמו, הבין מה

פעת בא שמעון ושואל: האם נהגתי כשורה והיה מתר לי לעשות כדבר הזה, להלביץ את פני חברי החוטא ברבים, כדי למנוע מלשוחח באמצע קריאת התורה...?

תשובה

בשו"ע (או"ח סי' קכ"ד ס"ז) מבאר שגוערים במשוחח באמצע התפלה. וכתב הפרי מגדים (ס"ק כ"ד א"א ס"ק י"א) בשם ווי העמודים: 'אוי להם למשיחים בעת התפלה, פי ראינו כמה בתי ננסיות שנקרבו עבור זה, ויש למנות אנשים ידועים על זה בענשים רבים, ויבשו את המשיחים ברבים'. ועל פי זה, לכאורה שמעון המביש נהג כדיו.

אולם, למעשה נראה שדוקא גערה במשוחח מתרת, כדי למנוע מהעין החמור של שיחה בשעת קריאת התורה. אך להתל בו בתחבולות, כגון להזמין להגבהה במקום עליה, דברים אלו, הם דברים מתחכמים, ואם נתיר זאת לכל אחד, יכולים לצאת מזה מכשולות, קטטות ומחלוקות, וקשה לדעת להיכן יגיעו הדברים. ולא מצינו שהתורה הרצועה לגמרי, שכל אחד יעשה מדעתו ככל העולה על רוחו.

ולכן, בנדון שאלתנו, שהבושה היא גדולה מאד, נראה שאין היתר להתל כן בפטפטון, כי על זה יש לבקש רשות מבית דין, או מהרב המרא דאתרא.

לדפואה שלומה

דודית
בת עמליה
יצחק בן חנה
אבי בן מרים

לברכה והצלחה

חיים לוי וב"ב
דון רבקה
הודיה לוי

לברכה והצלחה

מרדכי ויפה
מורנו וב"ב
ליאור ושיר
מורנו

לדפואה שלומה

יוליה בת לדיסה
דוד בן טטיאנה
סולטנה
בת פרחח

לברכה והצלחה

אלג'ריה
בת מרים
מרים (מיד)
בת רות

סגולות לחג החנוכה

רפואה שלימה

ימי החנוכה מסוגלים לרפואה, אף שלא בדרך הטבע.

סגולה להצלחה ופרנסה טובה

ימי החנוכה מסוגלים לעושר והצלחה בפרנסה: במשלי נאמר: "אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד". בפסוק זה טמון רמז לנר חנוכה, שמדליק בצד שמאל של הדלת, ואכן בחנוכה נשפע עושר וכבוד לרוב.

מן הפסוק 'כי למחיה שלחני אלוקים לפניכם' ניתן ללמוד על סגולת הפרנסה הטמונה בנר החנוכה. שלחני ראשי תיבות: להדליק נר חנוכה שמונת ימים. כלומר, אם מדליק הנרות כל שמונת ימים זוכה למחיה ולפרנסה ברווח. (ערוגת הבושם)

להינצל מדינה של גיהנם

בשכר נר חנוכה זוכה להינצל מדינה של גיהנם. ('בני יששכר')

בנים תלמידי חכמים

בשכר נר חנוכה זוכה לבנים תלמידי חכמים, כמו שמוכא "הרגיל בנר הווין לו בנים תלמידי חכמים". המאירי מדייק כי 'הרגיל בנר דרך חיוב מצווה יזכה לבנים תלמידי חכמים'. כלומר, בכדי לזכות לבנים חכמים וצדיקים יש להדליק את נרות החנוכה בחיוב המצווה.

יש שהסבירו כי הכוונה היא לבנים שסרו מן הדרך הישרה, ובכוח הדלקת נרות החנוכה יתעורר בליבם ניצוץ הקדושה ויחזרו לדרך הישרה.

סגולה לפקודת עקרים ועקרות

בחנוכה יש מקום לעורר פקודת עקרים ועקרות. ה'בני יששכר' מציין כי עיקר הסגולה הוא ביום האחרון, ב'זאת חנוכה'.

אורו של משיח

ימים נשגבים, עם ניצוץ מאורו של משיח: ימי החנוכה, ובפרט 'זאת חנוכה' מסוגלים לעורר את הגאולה השלמה.

משיח הוא ר"ת - מדליקין שמונת ימי חנוכה, מכאן נלמד כי בימי חנוכה יש ניצוץ מאורו של משיח והזמנים נעלים ונשגבים ביותר. ('זרע קודש')

סופגניות

כותב אביו של הרמב"ם-לטגן סופגניות בהרבה שמן. כי כתוב- מאשר שמנה לחמו. ויזכה שיקרעו שטרי חובותיו.

הכנת החנוכה ג' ימים לפני החג

כתב בספר זכר דוד שנוהגים להכין את החנוכה במקומה שלושה ימים לפני החג (יום שני הקרוב) ולהשאיר אותה גם במקומה שלושה ימים לאחר החג לרמוז שגם אם נגזרה גזירה רעה על האדם במשך החיים. תוך שלושה ימים תתבטל וכן יהיה לעתיד שצרותינו לא ימשכו זמן הרבה. כי לעולם אין הקדוש ברוך הוא מניח את הצדיקים בצרה ג' ימים שלמים. כמו שכתוב 'ויאסוף אותם אל משמר שלשה ימים', על כן הסגולה להינצל מצרה להכין את החנוכה במקומה כבר היום.

ימי ניסים ונפלאות גם בזמן הזה

הרב אלימלך בידרמן מספר על אחד מתושבי קוממיות שהתעורר משנתו וחש כי ראייתו אינה צלולה וכי הוא רואה הכול כפול ומטושטש. מיד הלך לדרוש ברופאים שימצאו מזור למכאובו, אך לאחר בדיקות השיבו הרופאים את פניו ריקם, והשיבו לו בצער כי אין רפואה לעיניו, וכי הוא עומד לאבד את ראייתו.

הימים היו ימי חנוכה, ובעת הדלקת הנרות שפך דמעות כמים לפני הבורא שירפאהו בתוך שאר חולי ישראל ויזכה לראות כאחד האדם. בכל אותו הזמן לא הסיר את עיניו מהביט בנרות הקדושים, ואכן תפילתו התקבלה, וראייתו החלה להשתפר עד שנתרפא לגמרי למול עיניהם המשתאות של הרופאים. "אין זה פלא כלל", אומר הרב בידרמן. "ימי החנוכה הם ימי ניסים, והנהגת הבריאה היא למעלה מדרך הטבע, לכן נקל לפעול ישועות ונפלאות".

עת רצון בשמים

בשם רבי חיים פלאג'י מובא כי בשעת הדלקת נרות, נעשה עת רצון במרומים, מידת הדין מתבטלת ומתעוררת מדת הרחמים.

תפילה על הרוחניות ועל הגשמיות

בימי החנוכה ניתן להתפלל בין על גשמיות בין על רוחניות בין על הטבע בין על ניסים, והקדוש ברוך הוא שומע תפילת כל פה וממלא כל הבקשות לטובה ולברכה. בעל ה'תפארת שלמה' מציין כי על האדם לכוון בעיקר בתפילתו שיתגדל ויתקדש שמו הגדול, ואחר כך יבקש כל צרכיו בענייני העולם הזה, בגשמיות, בבריאות הגוף ובפרנסה כיוון שההכרח לא יגונה.

חג הגאולה

י"ט בכסלו

בנמצאים אנו ביום י"ט בכסלו יום חג הגאולה, בס"ד ננסה להבין מהי מהות היום הקדוש הזה.

מהו חג הגאולה?

במסגרת העימותים עם החסידים בליטא, הלשינו אנשים על רבי שניאור זלמן בפני השלטון הצארי, כי הוא מורד במלכות ומסייע לאימפריה העות'מאנית שנלחמה ברוסיה. ההלשנה התבססה בעיקר על העובדה שרבי שניאור זלמן יזם איסוף כספי צדקה ושליחתם ליהודים בארץ ישראל ולחסידים שעלו אליה. כתב המלשינות הוגש בד' בסיוון ה'תקנ"ח על ידי יהודי בשם הירש בן דוד מוילנה, ובי' באלול החלה החקירה. באסרו חג סוכות ה'תקנ"ט נאסר רבי שניאור זלמן כשהוא מובל במרכבה שחורה (בה השתמשו באותה עת להובלת מורדים במלכות) למבצר פטרופלובסקיה שבפטרבורג, אליה הגיע בתחילת חודש חשוון. במהלך חקירותיו נשאל אודות עיסוקו, ותפקידו.

במקביל למעצר רבי שניאור זלמן נעצרו כשלושים חסידים מווילנא מהסביבה, ובסיום חקירתם נשלחו שבעה מראשי החסידים לפטרבורג. בפקודת הצאר נעצרו באמצע דרכם בעיר ריגא.

בהשתדלות החסידים, לאחר 53 ימים במאסר. שוחרר האדמו"ר הזקן בי"ט בכסלו ה'תקנ"ט.

מאז מצוין התאריך בחסידות חב"ד כ"חג הגאולה".

החסידים שנעצרו שוחררו וחזרו לביתם בנר חמישי של חנוכה, ויום זה נקבע למועד שמחה על ידי חסידי חב"ד ברחבי רוסיה.

רבי שניאור זלמן נאסר שוב לאחר שנתיים (בשנת ה'תקס"א), לאחר שדיווחו לשלטונות כי תורת החסידות מהווה דת חדשה, וכוללת בתוכה יסודות חתרניים נגד שלטון הצאר. ממעצר זה שוחרר באותה שנה בחג החנוכה. בחג הגאולה שנחוג בסמיכות לחנוכה מציינים גם שחרור זה.

ייסוד היום כחג ומנהגי החג

רבי יוסף יצחק שניאורסון כותב כי לאחר שחרורו של הרבי נהגו החסידים לחגוג את היום ולאחל זה לזה "חג שמח". באיגרת ששיגר האדמו"ר החמישי של חב"ד, הרש"ב, לקראת י"ט בכסלו בשנת תרס"ב,

הגדיר את היום במילים: "היום הזה הוא ראש השנה לדא"ח". מאז מברכים חסידי חב"ד זה את זה ביום זה "לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תכתבו ותחתמו". ביום זה מתחיל מחזור הלימוד השנתי [המתקיים במסגרת שיעורי חת"ת (חומש תהילים תניא) היומיים] בפרקי התניא, ספרו של רבי שניאור זלמן.

לוח 'היום יום' של חסידי חב"ד המסודר לפי תאריכי השנה מתחיל בתאריך י"ט כסלו ומסתיים בו.

האירוע המרכזי הנהוג בי"ט בכסלו הוא עריכת התנועות חגיגות. בישראל מתקיימת ההתנועות המרכזית בבית הכנסת בית מנחם בכפר חב"ד.

ביום זה נוהגים חסידי חב"ד ללבוש בגדי שבת, וגם הילדים הולכים לבתי הספר ותלמודי התורה כשהם לובשים בגדים חגיגיים. עוד נוהגים לאכול ביום זה דייסת כוסמת (ביידיש: "שווארצע קאשע"), שעל פי המסופר הייתה מזונו העיקרי של רבי שניאור זלמן בהיותו במאסר.

בכל בתי הכנסת של חסידי חב"ד ברחבי העולם מתקיימת ביום זה "חלוקת הש"ס": כל מתפלל מקבל על עצמו ללמוד במשך השנה אחת מהמסכתות שבש"ס. זאת, לפי בקשתו של רבי שניאור זלמן בסוף ספרו התניא: "חזקו ואמצו לבבכם כל המייחלים לה', גם לגמור כל הש"ס בכל שנה ושנה ובכל עיר ועיר לחלק המסכתות על-פי הגורל או ברצון... חוק ולא יעבור".

כ' בכסלו

חסידי חב"ד נוהגים להמשיך ולחגוג גם את יום המחרת כ' בכסלו. לפי המסופר בספר "בית רבי", אמור היה

רבי שניאור זלמן לבוא לאחר שחרורו אל ביתו של אחד החסידים בפטרבורג, שסייע בשחרורו, אך בטעות הובא לביתו של מתנגד תקיף לחסידות, שהתגורר בשכנות. האיש הושיב אותו בבית ודיבר בגנותה של החסידות, עד שהחסידים מצאוהו שם. אדמו"ר הזקן כיבד את ה"מתנגד", אך התבטא לאחר מכן כי מעט הזמן ששהה בבית המתנגד היה קשה עבורו יותר מן הישיבה הארוכה בבית הסוהר. מובא שם שבעקבות זאת גם בליל כ' בכסלו עושים משתה ושמחה, משום שעיקר השמחה מלכתחילה הייתה באותו לילה. כיום לא אומרים חסידי חב"ד תחנון גם ביום זה.

ביום זה גם יצא לאור ספר התניא לראשונה, בשנת תקנ"ז. ספר זה (שנדפס שנתיים קודם המאסר) מסמל בעיני החסידים את המהפכה התורנית שהתחוללה בתורת חסידות חב"ד, המיוחסת לתקופת חג הגאולה. מהפך זה כלל בתוכו את הרחבת משנתה של תורת החסידות והפצתה לקהל יעד רחב יותר.

הלכות

לחצר, מניח נרות חנוכה מימין.

ויהיה מסובב במצוות – ויכנס ויצא בין שתי המצוות, וכתב "חונה מלאך ה' סביב ליראיו", ובשאלות דרב אחאי כתב, מזוזה מימין ונר חנוכה בשמאל, ובעל הבית בטלית מצויצת עובר ביניהם, לקיים מה שנאמר "והחוט המשולש לא במהרה ינתק", פירוש, חוט ציצית בין שניהם. ובמועד לכל חי כתב, שמפני זה בלילה הראשון שבא להדליק, טוב שיבדוק את הציציות לראות שהם כשרים, כדי שקויים בו מקרא זה, כי כל זה דווקא אם הם כשרים.

ובבן איש חי כתב, שר"ת של מצוות אלו "צמח", ציצית, מזוזה, חנוכה, ובזכות זה יבוא משיח צדקנו ששמו צמח.

שביל מפתח ביתו לרשות הרבים

אם יש שביל המוליך מביתו לרשות הרבים, דינו כחצר, ומניח החנוכה בפתח השביל.

בנין רב קומות

הגרים בבנין רב קומות, צריכים להדליק בביתם, ולא ידליקו בחדר המדרגות. (כ"פ האול"צ והגרע"י עיין אור ההלכה עמ' שה)

למעלה מעשרים אמה

הגר בקומה שהיא למעלה מ-20 אמה (9.60 מטר), מדליק על פתח ביתו מבפנים, ואם חלונו פונה לרשות הרבים, המיקל להדליק בחלון יש לו על מי שיסמוך, ואם יש בניינים נוספים מול חלונו, עדיף יותר שידליק בחלונו מאשר ידליק בפתח ביתו, דכיון שיש פירסומי ניסא מהבניינים שממול, עדיף מפתח הבית, במיוחד אם מדליק בחלון בתוך הבית ונראים הנרות מבחוץ.

גובה החנוכה

לכתחילה יניח החנוכה בתוך עשרה טפחים (80 ס"מ) ומעל ג' טפחים (24 ס"מ), ולדעת המקובלים מעט למעלה מ-ז' טפחים (56 ס"מ), ואם הניחה למעלה מעשרה טפחים יצא, וחלון הפונה לרשות הרבים הגבוה מעשרה טפחים, עדיף מאשר הידור של פחות מעשרה טפחים בפתח ביתו.

גובה השלהבת בלבד

מנין גובה החנוכה הוא מגובה השלהבת, שהכל תלוי בשלהבת של הנרות, הן בדין למטה מעשרה, הן בדין למעלה מעשרה, ואין משגיחין באורך הנרות בזה, ולכן אם מדליק בנר שעה, והשלהבת של נר השעה שהודלק למצות החנוכה, הוא למעלה משלושה טפחים, אף על פי שגוף הנר הוא למטה משלושה טפחים, שפיר דמי, שהעיקר הוא השלהבת.

ההכנות למצווה

טוב ליטול ידיו קודם שיברך על הדלקת נר חנוכה, ועל כל פנים יגרום לעצמו סיבה שיצטרך ליטול את ידיו, ויאמר קודם הברכות "לשם יחוד וכו'", ובברכה ראשונה וכן בשניה יש י"ג תיבות, וצריך לכון שהם מעוררים י"ג מידות של רחמים, ושתיהן יחד הם כ"ו תיבות, כנגד שם הוי"ה, ברוך הוא.

בגד עליון

לימוד הלכות

החג

טוב מאוד לחזור

ולשנן לפני החג את כל

הלכות חג החנוכה, כדי

שיגיע לחג וידע היטב את כל

המצוות.

מאכלי חלב

יש הנוהגים לאכול מאכלי חלב

בחנוכה זכר לנס שנעשה על ידי יהודית.

סופגניות

נוהגים לאכול בחנוכה סופגניות המטוגנות

בשמן, זכר לנס השמן של המנורה.

סעודות מצווה בחנוכה

ישנה מחלוקת אם סעודות הנאכלות בחנוכה נחשבות לסעודות מצווה. אומנם אם אומרים שירות ותשבחות בסעודות אלו – וודאי שנחשבות לסעודות מצווה.

אכילה קודם הדלקת נרות חנוכה

אסור לאכול אכילת קבע מזמן הדלקת נרות חנוכה לפני שהדליק נרות, ויש להחמיר חצי שעה קודם זמן ההדלקה (שמא ימשך בסעודתו וישכח להדליק נרות), אך אכילת ארעי מותרת:

דברים הנחשבים לסעודת קבע: פת יותר מכביצה (54 גרם לחם), מזונות יותר מכביצה (54 גרם מזונות).

דברים הנחשבים לסעודת ארעי: פת פחות מכביצה, מזונות פחות מכביצה, פירות וירקות כמה שרוצה וכן שתיה.

אכילת סעודת קבע לפני הדלקת נרות כשבעל הבית

אינו נמצא

במקרה שבעל הבית מאחר לביתו להדליק נר חנוכה יכולים בני הבית לאכול סעודת קבע קודם ההדלקה שעיקר המצווה מוטלת על בעל הבית (חזו"ע ס"ח).

אישה שמדליקה לעצמה

אישה אלמנה או גרושה שמדליקה לעצמה – אסור לה לאכול סעודת קבע קודם הדלקה.

עשיית מלאכה קודם הדלקת נרות חנוכה

אין להתחיל במלאכה קודם זמן הדלקת נרות חנוכה לפני שהדליק נרות חנוכה, ויש להחמיר חצי שעה קודם זמן ההדלקה (שמא ימשך במלאכתו וישכח להדליק נרות חנוכה).

לימוד תורה קודם הדלקת נרות

אסור ללמוד תורה קודם הדלקת נרות חנוכה (שמא ימשך בלימודו וישכח להדליק נרות חנוכה), אומנם אין להחמיר שלא ללמוד תורה כחצי שעה קודם הדלקת נרות (כפי שמחמירים באכילה ועשיית מלאכה) אלא משיגיע זמנה אסור ללמוד, משום ביטול תורה.

מקום הנחת נרות חנוכה

הגר בקומה ראשונה, ופתח ביתו או חצירו פתוח לרשות הרבים ממשי, ידליק בפתח ביתו או חצירו מבחוץ בצד שמאל, בטפח הסמוך לפתח. ואם אין מזוזה לביתו

חנוכה

יברך את הברכות בשמחה. ומאחר ובכל מצוה שאדם עושה נבראים ממנה מלאכים, ידליק הנרות כשהוא לבוש בבגד עליון, כמו שהוא הולך לבית הכנסת.

ואף על פי שאינו רגיל להיזהר לומר "ויהי נועם" קודם כל ברכת המצוות, במצוה זו כתב הגר"י פלאג"י ביפה ללב (ה"ב סק"א), שיזהר לאומרו קודם שיברך.

ברכות ההדלקה

המדליק נרות חנוכה בלילה הראשון, קודם שידליק יברך שלוש ברכות: "אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר חנוכה, שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה", "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". ובשאר לילות חנוכה מברך שתי ברכות, להוציא ברכת שהחיינו, שאינו מברך שהחיינו אלא בלילה הראשון, שזכינו להגיע לזמן הדלקת נרות החנוכה.

"להדליק נר חנוכה"

בנרות של חנוכה מברכים "להדליק נר חנוכה", ואין אומרים "של", כדי שיוכח המברך בר"ת: "נוצר חסד לאלפים" (שמות ל"ד, ז') ובר"ת פסוק "נפשנו חיכתה לה" (תהילים ל"ג, כ') - שגם הם ניצלו בשביל שבטחו בה' יתברך וציפו לישועתו.

אומנם אחינו האשכנזים וכן חלק מבני עדות המרוקאים נהגו לברך "להדליק נר של חנוכה" ויש להם על מה שיסמוכו.

אסור להשתמש לאורה

אסור להשתמש לאור נרות חנוכה ואפילו תשמיש ארעי כגון: לבדוק כסף או לבדוק דבר אחר לאור הנרות, וסיבת האיסור כדי שלא יהיו מצוות בזויות עליו.

מה שאסור להשתמש לאור נרות חנוכה היינו בין מנר החיוב ובין מנרות ההדור (הנרות שמוסיפים כל יום ויום).

נר שמש

בגלל איסור זה תיקנו חז"ל להניח "נר שמש" בחנוכה, שאם קרה ונהנה מנרות חנוכה, אינו נהנה מנרות חנוכה אלא מנר השמש ומותר ליהנות ולהשתמש בנר זה לכל דבר הרשות.

נר אמצעי

אסור להדליק נרות חנוכה מנר לנר על ידי אמצעי, היינו: אם קרה וכבה אחד הנרות שבחנוכה, ורוצה לקחת גפרור ולהדליק את הגפרור עם נר דולק שבחנוכה, ואז ייקח את הגפרור הדולק וידליק עמו את הנר הכבוי - הדבר אסור שכן נהנה בנר חנוכה לדבר הרשות (להדליק גפרור). אך מנר השמש מותר להדליק הגפרור.

הדלקה עושה מצווה

הלכה ידועה היא "הדלקה עושה מצווה", היינו: בשעה שמדליק את נרות החנוכה - קיים מיד את מצוות הדלקת נר חנוכה (אפילו שלאחר שנדלקו הנרות כראוי, כמו - יצא ידי חובה).

ולכן קודם הדלקה צריך לוודא שיש את כל התנאים שיכשירו את ההדלקה והם: א. החנוכה ממוקמת במקום הראוי לצאת ידי חובה. ב. שיש שמן בשיעור הראוי, כמות שמן לחצי שעה.

שמן

פחות

מהשיעור

מי שהדליק

נר חנוכה ולא היה בו שיעור חצי שעה שמן אינו יוצא ידי חובה ולכן צריך לכבות את החנוכה ולהוסיף שמן כראוי ולהדליק שוב, אך לא יברך על הדלקה זו.

רוח מצויה

אדם שהניח את החנוכה במקום שלא מצויה רוח שאמורה לכבות לו את הנרות והדליק את החנוכה כראוי, ולאחר דקה או פחות נשבה רוח וכיבתה את הנרות - יצא ידי חובה ואינו חייב לחזור ולהדליק את החנוכה שוב, שכן ההלכה היא ש"הדלקה עושה מצווה" וכבר יצא ידי חובת נר חנוכה, אמנם אם רוצה לחזור ולהדליקה שוב, לא יברך על הדלקה זו.

אמנם אם העמיד את הנרות במקום שהרוח מצויה והיה צפוי שהרוח תכבה את הנרות, אם הדליק שם את החנוכה וכבו הנרות, לא יצא ידי חובה וחייב לחזור ולהדליק את החנוכה, אך גם כאן לא יברך על הדלקה זו.

זמן הדלקת נרות חנוכה

מצוה מן המובחר להדליק נרות חנוכה מיד בצאת הכוכבים, לא לפני ולא אחרי.

ישנם ג' זמנים לזמן ההדלקה:

- א. המהודר ביותר בצאת הכוכבים כנ"ל.
- ב. תוך חצי שעה מזמן צאת הכוכבים.
- ג. כל הלילה עד עמוד השחר.

תפילת ערבית בימי חנוכה

בימי חנוכה נוהגים להקדים את תפילת ערבית לפני צאת הכוכבים כדי שיוכלו להדליק נרות חנוכה בצאת הכוכבים. אך צריך לחזור על קריאת שמע בצאת הכוכבים ולאחר מכן ידליק נרות חנוכה (שו"ת תפילה למשה ח"ב סי' מ"ח בהלכה ובאגדה חנוכה, וכן משמע מהחזו"ע חנוכה).

אדם שלא התפלל לפני צאת הכוכבים, וכשהגיע צאת הכוכבים נזדמנו לפניו ב' מצוות: מצוות הדלקת נרות חנוכה, ותפילת ערבית, מה יקדים?

- א. אם יכול להתפלל ערבית ולהדליק תוך חצי שעה מצאת הכוכבים, יתפלל ערבית, שהיא תדירה, וגם יש בה קריאת שמע דאורייתא.
- ב. אם יודע שאין שהות לקיים שניהם, ואם יתפלל יעבור חצי שעה מצאת הכוכבים, ידליק נרות חנוכה ואחר כך יתפלל ערבית.
- ג. אם מגיע לביתו אחר חצי שעה מצאת הכוכבים, יתפלל ערבית ואחר כך ידליק נרות. (אור ההלכה עמ' שי"ז).

ויקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשם הגדול

סדר הדלקת נרות חנוכה

אם התפלל ערבית לפני צאת הכוכבים, כשיגיע צאת הכוכבים יקרא קריאת שמע ואחר כך ידליק נרות חנוכה (קיצור שו"ע איש מצליח, וכן משמע בחזו"ע חנוכה ע"א) לפני הדלקת הנרות מברכים 'להדליק נר' ו'שעשה נסים':

ברוך אתה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה:
ברוך אתה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נִסִּים לְאַבְוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזֶמֶן הַזֶּה:

ובערב הראשון מוסיפים את ברכת 'שהחיינו':

ברוך אתה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיֵּינוּ וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזֶמֶן הַזֶּה:

מדליק את הנרות, ותוך כדי אומר:

הַנֵּרוֹת הָלָלוּ אֱנוּ מִדְּלִיקִין עַל הַנִּסִּים וְעַל הַנִּפְלְאוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת. שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבְוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזֶמֶן הַזֶּה. עַל יְדֵי כְּהֵנִיךְ הַקְּדוֹשִׁים. וְכָל שְׁמוֹנֶת יָמֵי חֲנֻכָּה. הַנֵּרוֹת הָלָלוּ קֹדֶשׁ הֵם. וְאֵין לָנוּ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם. אֶלָּא לְרַאֲוֹתָם בְּלִבָּד. כְּדֵי לְהוֹדוֹת לְשִׁמְךָ עַל נִסִּיךָ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְעַל יְשׁוּעָתְךָ.

לאחר הדלקת החנוכיה זוהי עת רצון מיוחדת וסגולית לקבלת התפילות

מזמור שיר חנכת הבית לדוד: אֲרוּמָמָךְ אֲדֹנָי כִּי דָלִיתָנִי וְלֹא שִׁמַּחְתָּ אִבִּי לִי: אֲדֹנָי אֱלֹהֵי שׁוֹעֲתִי אֱלִיךָ וְתִרְפָּאֲנִי: אֲדֹנָי הָעֲלִיתָ מִן שְׂאוֹל נַפְשִׁי חַיִּיתָנִי מִיַּרְדֵּי בּוֹר: זָמְרוּ לֵאדֹנָי חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לִזְכֹּר קִדְּשׁוֹ: כִּי רָגַע בְּאֶפֶס חַיִּים בְּרִצּוֹנוֹ. בַּעֲרַב יֵלִין בְּכִי וּלְבָקָר רִנָּה: וְאֲנִי אֲמַרְתִּי בְּשִׁלּוֹי בַּל אֲמוּט לְעוֹלָם: אֲדֹנָי בְּרִצּוֹנְךָ הֵעֵמְדָתָה לְהַרְרִי עֹז. הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הֵייתִי נִבְהָל: אֱלִיךָ אֲדֹנָי אֶקְרָא וְאַל אֲדֹנָי אֶתְחַנֵּן: מֶה בָּצַע בְּדַמִּי בְּרִדְתִּי אֶל שַׁחַת הַיּוֹדֶף עֹפֶר הַיָּגִיד אֲמַתְךָ: שָׁמַע אֲדֹנָי וַחֲנִנִי אֲדֹנָי הִיָּה עֶזְרִי לִי: הִפְכָּתָה מִסְפְּדִי לְמַחוּל לִי פִתַּחְתָּ שְׁקִי וְתִאֲזַרְנִי שִׁמְחָה: לִמְעַן יִזְמְרָךְ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם אֲדֹנָי אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אוֹדְךָ:

במשפחות רבות נוהגים לרקוד ולומר את הפיוטים הבאים:

מַעֲזֵז צוּר יְשׁוּעָתִי לִךְ נָאָה לְשִׁבְחָה. תִּכּוֹן בֵּית תִּפְלִיתִי וְשֵׁם תּוֹדָה נִזְבַּח. לַעֲת תִּכְיִן מִטְבַּח מִצַּר הַמִּנְבַּח. אֲזִי אֲגַמּוֹר בְּשִׁיר מִזְמוֹר חֲנֻכַּת הַמִּנְבַּח: רְעוֹת שְׁבַעֲהָ נַפְשִׁי בִּיגּוֹן כַּחֲסִי כָלָה. חַיִּי מָרְרוּ בְּקוֹשֵׁי בְשָׁעֲבוֹד מַלְכוּת עֲגָלָה. וּבִידּוֹ הַגְּדוּלָּה הוֹצִיא אֶת הַסִּגְלָה. חֵיל פָּרַעַה וְכָל זָרְעוֹ יִרְדּוּ כְּאֵבֶן בַּמִּצּוּלָה:

דְּבִיר קִדְּשׁוֹ הִבִּיאֲנִי וְגַם שֵׁם לֹא שָׁקַטְתִּי. וּבֹא נֹגֵשׁ וְהַגְלִנִּי. כִּי זָרִים עֲבַדְתִּי. וַיִּין רַעַל מִסְכָּתִי כִּמְעֻט שְׁעִבְרָתִי. קֵץ בָּבֶל. לְקֵץ שְׁבַעִים נוֹשָׁעִתִּי:

כְּרוֹת קוֹמַת בְּרוֹשׁ בְּקֶשׁ אֲגָגִי בֶן הַמִּדְּתָא. וְנִהְיִיתָ לוֹ לִפָּח וּלְמוֹקֵשׁ לְמוֹקֵשׁ וּגְאֻלָּתוֹ נִשְׁבַּתָּה. רֹאשׁ יְמִינִי נִשְׂאָתָה. וְאוֹיֵב שְׁמוֹ מְחִיתָ. רַב בְּנֵי וְקִנְיָנִי עַל הָעֵץ תִּלִּיתָ:

יָנִים נִקְבְּצוּ עָלַי אֲזִי בַּיָּמִי חֲשַׁמְנִים. וּפְרָצוּ חוֹמוֹת מִגְדָּלִי וְטִמְאוּ כָּל הַשְּׁמָנִים. וּמִנּוֹתָר קִנְקִנִּים נַעֲשָׂה נֶס לְשׁוֹשְׁנִים. בְּנֵי בֵּינָה יָמֵי שְׁמוֹנָה קִבְּעוּ שִׁיר וְרִנָּים:

חֲשׂוֹף זָרוֹעַ קִדְּשָׁךְ וְקָרַב קֵץ הַיְּשׁוּעָה. נִקָּם נִקְמַת דָּם עֲבַדֶּיךָ מֵאֲמָה הַרְשָׁעָה. כִּי אֲרָכָה לָנוּ הַשָּׁעָה. וְאֵין קֵץ לַיָּמִי הַרְעָה. דַּחַה אֲדַמּוֹן בָּצַל צִלְמוֹן הֵקֵם לָנוּ רוּעָה שְׁבַעֲהָ:

ויאמר "ויהי נועם" ו"יושב בסתר" שבע פעמים

וְיִהְיֶה נֶעֱם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

יֵשֵׁב בְּסִתְרָה עֲלִיּוֹן בָּצַל שְׂדֵי יִתְלוֹנָן: אָמַר לְאֲדֹנָי מַחְסִי וּמִצְוֹתַי אֱלֹהֵי אֲבֹטָח בּוֹ: כִּי הוּא יִצִּילָךְ מִפָּח יְקוֹשׁ מִדְּבַר הַוּוֹת: בְּאַבְרָתוֹ יִסָּךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צִנָּה וְסִחְרָה אֲמַתּוֹ: לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה מִחֵץ יְעוֹף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאֶפֶל יִהְיֶה מִקְטֵב יִשׁוּד צְהָרִים: יִפֹּל מִצִּדָּךְ אֶלְךָ וּרְבִבָּה מִיָּמִינְךָ אֱלִיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵי וּשְׁלֵמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי מַחְסִי עֲלִיּוֹן שְׁמַת מְעוֹנָה: לֹא תֵאָנָה אֱלִיךָ רָעָה וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאַהֲלָךָ: כִּי מִלְּאֲכִיו יִצּוֹה לָךְ לְשִׁמְרָךְ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כָּפִים יִשְׁאוּנָךְ פֶּן תִּגּוֹף בְּאֵבֶן רִגְלָךְ: עַל שַׁחַל וּפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמַס כְּפִיר וְתִנּוֹן: כִּי בִּי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יִדַּע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ עֲמוֹ אֲנִכִּי בְּצָרָה אַחֲלָצֶהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ: אֲרָךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ וְאַרְאֶהוּ בִּישׁוּעָתִי: אֲרָךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ וְאַרְאֶהוּ בִּישׁוּעָתִי:

